

նրան հէր թարափընաաքի Միւսի-
մանարըն իզհար իթաիքլէրի հիւ-
սիեաթ ու աւալ (էմէլլէր), մուհարե
պէնիննէթիճէսիտէ տախի մուգաֆ
ֆէրիյիէթ տէն տօլաեւ իրաեէ իտի-
լէն մէսարը (սէվլինճ) պիլիմար (հի-
սապսըզ), իթթիհատը իսլամըն պի-
էմրի վաղը օլտուղուհու կէօսթէր-
տի, պուշտա իսէ վաղը Կազմալ
օլաւար իշին թէաճհուպէ շալեան
պիւր հալ եօզ իտի, ինթիարը իս-
լամտէն պէրու իթթիհատը իսլամ
հիշ պիւր կիւն պօղուլմաճը տըր
քի եէնիտէն թէշէքթիւլէ միւհ-
թաճ օլտուհ, միւնասէպաթըն ֆըդ-
տանը, մալիւմաթը սահիհէնին նէտ-
րէթի, պաղէն պիլատը միւլթէ-
լիֆէ Միւսիմանարընը, կէրէք
եէքթիլէրին, վէ կէրէք մադաթը
մուգաւտէնէլի իրիաֆէթիլէ իրթի-
պաթը, էճնէպիլէր իշին հիսսի
միւլքիլ պիւր տէրէճէտէ պուլուն-
տուրապիլմիշ տիւր. ֆաղաթ, մէ-
սէլա պաեիա մէմէքթտէ պու-
լունան պիւր մախտուճուն, — մա-
լիւմաթ ալաւմաւար սէպէպիլլէ,
— բէտէրինին վէ գարտալարընը
սիւրուր ու էքտարընա (քէտէրլէ-
րինէ) իշթիւրաք իտէմէմէսի, աւ-
լէրէ օլան իրթիպաթընը պօղա-
մաեաճաղը, վէ աւլէր իշին, — վէ-
սիլէ գուհուր իտիննէ, — էն պիւ-
լիւք ֆէտաքթարըլը իթթիեար
իթմէսինէ մանի օլմաեաճաղը կի-
պի, միւնասէպաթըն մահաուա-
եէթի սէպէպիլլէ պիւր գէման կէ-
օրիւլիւշ օլան պու հալաէ, իթ-
թիհատը իսլամըն միւլթուտիլէթի
տաեիմէսինէ նադըսա կէթիւրմէք :

Ումուճ Միւսիմանարըն նօթթա-
յի իթթիհատը մադաթը մուգաւտ-
տէսէյի իրիաֆէթ օլմադ իւղը
աաեիմա պիլիւշմիշ պուլունմալարը,
Տինի իսլամըն մուգաթաղիեաթը
գաթիլէնէսիտէն տիւր, իսլիմէյի
դիլաւանէ քէմալ տէրէճէտէ ինդը-
եաւտ (իթաւաթ) ու սաաադաթա
պօրնու օլան էհիլ իսլամ, մադա-
թը իրիաֆէթին մուլաֆֆաթըյ-
եաթընը, ումուճ ալէմի իսլամ ի-
շին վէսիլէյի մէսէրլէթ աաա ի-
տէր, գաւաթաթը վիճաւանիլէնին
Տին թէսիլյիէ օլունան գուլվէյի
մաւէվիլյիէնին հասըլ իթթիլի մա-
նէվի իրթիպաթը պիլէնլէր,
պուշտան տօլաեւ թէաճհուպ իթ-
մէզլէր :

Պու խոստուս սաթըլարտան պէ-
րու մէվճուտ օլունա պու, էհէմիլյի-
եէթի շու սոն գէմանլէրաէ պիւր
տէրէճէտէ գաւաթ ունուտուլան
պիւր էմրի վաղը տըր, էրպապը
ազր ու իտիւք օնա միւլթալի
օլմալարը իւղէրինէ գէմանլէրինի
պիլիւրաէ թէաճհուպէ կէշիլէճէք
եէրտէ, աւըլ թէէսսիւր ու նէ-
թալիլի տէրէճէյի շիւմուլ վէթէ
ալլիւղը հազգընտա ինրաթի թէտ-
գըդաթ իթմէլէրի լաղըմ կէլիւր,
Եունան մուհարէպէսի էվրօպա-
տէ, տէվլէթի Օսմանիլէնի, բօ-
լիթիգա հիսապլարընտա, գուլ-
վէյի ապէրիլյի, մէվգըլի սիեաթի,
վէ իրիաֆէթի քիւպրաեէ իզա-
ֆէթիլէ, նուֆուգու մանէվի նօթ-
թալի նազարալարընտա էն միւհիմ
ուհուր) օլմադ իւղըն թէլադը
իթմէք իւղուճունու, էքթեարը
ումուլիլյիէ մուլաեհէսիտէ գա-
թի սուրէթտէ իսպաթ իթտի :
Պու հազըդաթ մուլաեհէսիտէ
պուլունան էվրօպա սիեաթիեաթ
ալէմի, հիսապլարընը օնա կէօրէ

թանդիմ իթմէք մէպուրիլյիէ-
թիւտէ տիւր :

Պու իսէ միւսալէմէթին մէպիլի
ալէհի պուլունան մուհհէտաթը
մէվճուտէ ահքեաթընա միւնաֆի
աւալտէ (իւմիտլէրտէ) պուլունան
անաւըրըն խօշուտուղուղունա
պաաթի օլապ պիլէ, միւսալէմէթ ի-
թիգալ օլունուհու, նէ ալէլ ինֆի-
րաա տէվլէթլէրտէն հէր պիլինին,
վէ նէ տէ ումուլիլյիէթի իթիպա-
րիլլէ, էվրօպա հէշէթի իթթի-
ֆաղըլյիէսիլին մէնաֆիլինէ մու-
ղալիւր աաա օլունաւաղ :

Սօն եերմի մէնէ գարֆընտա ճէ-
րէեան իտէն ահվալ, միղանը
թէտըգտան կէշիլիլիլ իսէ, էվ-
րօպա բօլիթիլաթընըն թէսաթիւֆ
իթթիլի միւլքիլլէթտէն հիշ պի-
լինին Օսմանլը տիւրմաւսիլ թա-
րաֆընտան իզա իտիլմէտիլի (սէ-
պէպիլյիէթ վիլիլմէտիլի) թահադ-
գուգ իտէր :

Հէր գէման, միւլքիլաթը պալ-
գալարը իզա իթմիլլէր վէ աւլէ-
րին թէվսիլ տալիլէ իթմէմէսի
իշին, սալթանաթը Օսմանիլինին
մաաթի վէ մանէվի սուրէթտէ պէզ
լի հիմէթ իթմէսինէ մէպուրիլ-
եէթ ալլիլիլմիշ տիւր, Միւսալէմէ-
թէ օլան մուհապպէթի սաւմիմանէ
իթթիլաթընա, սալթանաթը Օս-
մանիլ, Եունան մէսէլէսիլին գու-
հուրինէ գաաթար, տիպլաւաթի վէ
սալթիլլէ հալլի միւլքիլաթ ճի
հէթիլիլ իթթիգալ իտիեթ իտի :

Գու մէսէլէնի պիլադգըն թադ-
տիլէ միւլթթիլ օլմաեաեալարը,
վէաեիլթի սաեիլիլինին իսթիմա-
լինտէն իթթիլադ իտիլիլեթ իմիշ
կիպի եանլըզ գաւնտա պուլունու-
եթըլարըն, վիւղուաթ գուլվէյի
մաաթիլէն իսթիլալինէ իւղուճ-
կէօսթիլէրտի, օ գէման սալթանա-
թը Օսմանիլինին մէսիլէքի հիշ պի-
լիլթիլաթտէն իլէրի կէլմէտիլիլին,
մահադ սուլհաթիլլէրիլիլինին նէթի-
ճէսի օլտուղունա, ումուճուն ի-
նանմաթը ինապ իթտի :

Մա մաֆիհ, գուլվէյի ճէսիլմէ-
եի ապէրիլյիէ իլէ պէրապէր գա-
հիւր օլան գուլվէյի մանէվիլյիէ,
պու սուլհաթիլլէրիլլէ գըլմէթիլին
տահա գիեաթէ ալթըրաճադ շէլ-
լէրտէն օլտուղու աշիքեար տըր :

Ղալէպէնէ մազհարիլյիէթիլտէն
օսըրաա, մէլլէրի միւսալէմէթ-
բէրվէրանէտէն աթըրլմաթը օլան
տէվլէթի Ուլիլյիլին Օսմանիլյիէ
մաաթի վէ մանէվի գուլվէթլէրի-
նի աաալիլլէ, մէտէնիլյիլէթէ, թա-
միլի թաադգընաթա իսթիմալ
իտիլեթ, պու իսէ տիլին միւլպիլին
իսլամըն միւլթալաթիլաթը գաթի-
եէսիլտէն տիւր, գիւրա էտեա-
նըն (տիլլէր) հիշ պիլինտէ, մէ-
տէնիլյիլէթին մէնաֆիլ ումուլիլէ-
սիլին հիւր կիւնա խուսուսի մէնա
ֆիլիլէ իւղուճուն թէրէհիլ հազ-
գընտա, իսլամտաթի էվաթիլի
գաթիլէ գաաթ էմիլլէր եօզ տուր :

Էվրօպա, սալթանաթը Օսմանի-
լինին պու մէսէլէրինտէն իսթի-
ֆաաթ իթմէլի, աւըն թէէեիտի
տաեիլիլէսիլին թէվսիլ էմրէնտէ
քէնտիլիլտէ մուգահիւրաթտա պու-
լունմալը տըր, գիւրա պու խուսուս
գապիլիլէրին իտտիա իթմէքտէ
օլտուղարը մէսէլէրի միւսալէմէթ-
բէրվէրանէն թէվաֆիլ իթտիլի
կիպի, միւսալէմէթիլաթտաթի թէ
պաաթը միւսալէրտա Միւսիմանար
պուլունան տէվլէթլէրին մէնաֆիլի

սիեաթիլիլէտէ մուլաֆըզ տըր :
Միւհադըզա պու տէվլէթլէրին
մէնաֆիլի հազըզլիլէսի, սալթա-
նաթը Օսմանիլինին խալիլաթը
կէօսթիլլէրիլին, աւըն բօլիթի-
գաաթնա միւլգահիլ օլմալարընը
իսթիլալ իտէր, էկէր պու սու-
րէթլէ հարէքթիլ իտէրլէրտէ, հիւր
շէեի գաղաթըլար . մուղաեիլի
պիւր մէսէլէր իսէ, թապիլիլէթի մա-
լահաթլա, մուղալիլի պիւր նէթիլ-
ճէ հաալ իտէր, գիւրա օ հալտէ
պիւլիլաթ պիւր գուլվէյի մանէ-
վիլյիլէնի, քէնտիլլէրինէ գալլը շը-
գաթըլ պուլունուլար, գուլ-
վէթլէրէ մուգալէմէթտէն իսէ,
աւլէրտէն իսթիլաթտէ, բօլիթիլա
տա տադալիլ շիւնաաւն իշին էն
միւլաթաճադ պիւր մէսէլէր տիւր :

Խուսուհէն մէտէնիլիլէթէ, թա-
լադըլա, հիւր եէրտէ հուգուգ ու
մէշթուաւըն մուհաֆաղաթընա խըտ
մէթ իտէն պիւր գուլվէթլէրտէն իս-
թիլաթտէ իթմէլիլա, օնա մուլա-
լիլթէթ կէօսթիլլէրտէ, աաթը հազը-
րըն, մապիլիլ իւլ իթթիլաթը օլան
շիեաթը մէտէնիլյիլէթիլլէրիլիլէ
թէվաֆիլա իտէնէք շէլլէրտէն
տէկիլ տիւր :

Կէշէն հաֆթա եէրիմիլ միւսաա-
տէ իթմէտիլիլտէն պու տէֆաեա
գալլըլ օլան հալաթիլաթ :

« Սիվաա վէ Սաւսոն հալալի
սիւտէ ինրալի շէգալէթ իտէն օ-
թուգու միւլթէճալիլ իթմէնիլին
իսթիլալլէրի (քէօթիլլէրտէն գու-
րուլթաթ) իշին վուգու պուլան
էմր ու իշար իւղէրինէ, մահէլլին-
ճէ իթթիլաթ օլունան թէտապիլ
սէմէրէսիլլէ, սաեիլիլ սաթվէթվա-
եէլի հազըթիլ ֆաաթիլաթիլէ, էշ
գընալիլ մէրգուլլինին քէաֆֆէսի,
կէշէնտէ հալէն, վէ մէլթէն, վէ
իսթիլալէն էլտէ իտիլմիշ իտի,
պուլունարըն բուհաաթընտան օլունա
վաաթիլ ֆիլաթտէ պուլունան Յով-
սէվիլին գէվճէսի (1), պու քէրրէ,
հիւրիլմէթի մահէլլիլիլէնէ տէ-
լալէթլէ պէրապէր, քէվճի Յով-
սէվիլլէ արգաաաթը Միւսաա օլուն-
ուն սադլանմըլ օլտուղարը մա-
հէլլէրի թարիլիլ իթմէսի, վէ Չար-
լապա գալմաթալընը գուլվէլի
քէաֆիլիլէ իլէ թաադգըլպիլլէ մէ-
մուր վէ իշալ իտիլմէսի իւղէրինէ,
մէրգուլ Յովսէվիլին տիլլէր իթի

(1) Նիլլէ շաղըն ազգաեիլլէր, հիշ
շիւրէն ճաեիլ տէկիլ տիւր քի,
Յովսէվիլ տէնիլլէն մէրգուլ հալ
տուտուհն հալաթալալալալալ թահ-
սիլ իլէ ազգաաեիլլէ իւլմալը վիւր-
միշ, վէ պու պուլալալալալալալալալ-
տա պիւր քէրալմէթ պէրլէմիլլալա-
լալալալալալ քի, ալթըդ պուլունան-
տա գիեաթէ ահապըլալ վէ միլ-
լէթէ պիւր խաեիլիլ օլաւադ .
աաթը ազգաաեիլլէ իսէ, սէօլլէտի-
կիլմիշ շաղըն ազգաաեիլլէրէն «աա
նիշ, Յուգա, վէ վաաալալ աթթաթը
վիլլիլլէնէլիլ շիւրէնիլլէ օլան, եանի
հիւրիլմէթէ, սադլանտըլը մա-
հէլլիլ . գէվճէսիլին խապէր վիւր-
մէսի տիւր, պիլլէն մէրգուլ գա-
տընա պիւր սուրը նազարըլալ պա-
գըլա ճաեիլ տիւր, շիւնքի, միլ-
լէթին խաապընը մուհիլ օլան
էօլլէ գուլալալալալ, հիւրիլմէթէ
թէսիլմ իտիլմէլի տիւր քի, գէվալ-
լալ միլլէթիլալալ սէլալմէթ շըգա-
պիլլին . . .

արգաաալալալ կէլիլալ հալիլ օլ-
տուղարը սիւհալալալ վէ ճէպիւա-
նէեի թէսիլմ իլէ, ալթըթէթ ու
մէրհալմէթի ճէլիլլէյի հազըթիլ
ֆաաթիլալիլէ իլթիլալ իլլէտիլլէ-
լի, վէ տիլլէրլէրի կիպի պուլալա-
րըն տալիլ, պաաթիլին մուղալիլի
րիլալիլալալ հալ վէ հարէքթիլտէ
պուլունմաեաճաղալընա տաեիլ
քիլիլլէնէ եէմիլլէրի ինրա գըլլըն-
տըդտան սօնա, քէնտիլլէրինէ հիւ-
քիւմէթէ պիլլէր իզալմէթիլալ
թալիլին մուղալալալ պուլունալ-
ղու, տալիլիլլէ նէգաթէթի ճէլիլ-
լէսիլլէ, Սիվաա վիլաեիլթիլտէն ճա-
նիք միւլթէսաթըլլըլըլալալալ, պա
թէլլէլալալալալ իշար օլունմուշ
տուր (1) :

Պու քէրրէ տիլլէր ընթիւ Միւսաա
օլունուն տալիլ ճիլման վէ Հալմ-
բարճուլ նալալալալալ իթիլ ըթիլ-
լիլլէ պէրապէր ճանիլ միւլթէ-
սաթըլլըլըլալ միւլաճաաթլալ,
մէրհալմէթի Օսմանիլլէ ճէնապը
Միւլալալալալալ տէլալալ թ ու իլ-
թիլալ իլլէտիլլէրին պէեան,
վէ ճէրալիլիլ սապըգալալընըն աֆ-
վըն իսթիլալալ իլլէտիլլէրինտէն,
պուլունարըն տալիլ էմալիլ վէճիլ
րիլալիլ միւսալին իրթիլալիլ հազ-
րէթիլ Շէհրիլալիլ իրիաֆէթտա հիշ
պիւր հարէքթիլտէ պուլունմաեա-
ճալալալալալ տաեիլ քիլիլլէնէ թահ
իլլիլլէրի ինրա իթթիլիլլէնէլի, վէ
թիլմէնիլ էշթընաթընտան հիշ պիւր
էսէր գալմաաթըլըլ . տալիլիլլէ նէ
գաթէթիլ ճէլիլլէսիլլէ, մէքթիւր
միւլթէսաթըլլըլալ տան պա թէլլէլ
րաֆնալէ իշար օլունմուշ տուր :

ՓԱՏԵՐԱԶԼԵՄ 20Գ ԵԱԾԱՐ

Եունան հուտուտուտուտա օրտու-
գուրմուշ օլան աաաթիլի նուս-
րէթ մէսէլէրի ճէնապը ֆաաթիլա-
հիլէ իհաան պուլալալալ միւսալ-

(1) Կիւնէշ կիպի աշիքեար սուրէթ
տէ աւալալալալալալ քի եա հալալալալ
պիւր ճիլլէնէթ ըրալկեալալ էսէրէք,
վէ եալալալ պիւր էվհալ միթրօպու-
հալալալալալալալալալ, քէաֆֆէլի
իսթիլալալալ պուլունանալալալ վուր-
մադտա տըր, եօզաա, ազաճըդ
ալլը վէ մուհալմէթիլ եէրլինտէ
օլան հիշ պիւր աաթմ, նէ պու եօլ-
տա պիւր պուլալալալալալալ գալլըլըլ
վէ նէ տէ էօլլէ պիւր հալալալալալ-
լալալալալ պիւր քէրալմէթ իւլալալ իթ-
մէլլիլիլ իրթիլալալալալալ իտէր, պէս-
պիլլիլ պուլունարընտիլլէրին պուլուն-
տան պիւր գալալ պիլին ոհնէ էվ-
վէլլիլ հալտէ տիլլէր գաւն իթ-
մէքտէ օլալալ տըլալալ, պիլալէն
ալէյի շիլալալալ տէվլէթլէրին վէ
հիւրիլմէթլէրին մալիլ պուլուն-
տուղալալալ ֆէթանէթ ու մէհա-
րէթ վէ գուլվէթ ու գուլալալալ-
տէն վէ պիլալալալալալ շիլալալալ սի-
լալալալալ վէ գալիլալալալ ու գալալ-
ալալալալ միւլթէմէլլիլլէթիլտէն,
պիւլթիլալ պիւլթիլալ պիլալալալ
պուլունմաաթտա օլալալ տըլալալ քի,
բիլլէ գաաթար գուլվէթլէրիլ պու-
լունմաաթըլըլ պիլմէլլէրէք, վէ
կէօրմէլլէրէք, նիսպէթէն ֆիլ ճէ-
սալմէթիլտէ ազըլալալ վէ ալալալ
ճէսալմէթիլտէ գուլվէթլէրիլ պու-
լունան տէվլէթլէրէ գալլըլ մու-
գալմէթլէ ճիւրաթ իլէ մահվ ու
բէրլալալ օլմադըլ եօլունու թուլթ-
մադտա տըլալալ :

եալաբն իրաւինէ մէկմուր, եա-
վերանը հաւ էթի Շէհրիեարտէն
փերիգ պատեթլու վէհպի բաշա
հաղթթլէրի, կէշէն բէնճէնպիհ
կիւնիւ Ավսթրիա գումարանաւը-
նըն Մարիա Թէրէզա վարորդաւ
չէհրիմիդէ կէշէրէք, տողուհա
մապէյնի Հիւսանուհա աղիմէթ իթ
միշ տիւր:

Միւշարիւէյն հաղթթլէրիին
Բիրէվէդէտէն քաքիպ օլտուգլարը
մէղթիւր վարօք, Աթինանըն իսկե-
լէսի օլան Բիրէա լիմանըն ուղ-
րամըշ, վէ տէմիւր աթար աթմազ,
լիմանտա մէվհուտ գաեղլարաւ
իքի պին քիշի գատար Եունանը-
լար, ըրթթլմտան վարօք կէշէ-
րէք: պիւր գըսը իշէրուհէ գա-
տար կըրմիլէր, վէ եօլուարաւ հա-
գարէթ իթմէկէ պաշլամըլար տըր,
պունուհ իւղէրինէ, մէղթիւր վա-
րօք թարափընտան, լիմանտա լէն-
կէրէնտազ պուլունան Ավսթրիա
գըրուհգըրիւնէ խապէր կէօնտէ-
րիլէրէք իմտատ իսթէնիլի իսէ-
տէ, էվվէլ էմիթտէ մուսվէնէթէ
միւսարաւթթ օլունմամըշ, վէ նի-
հաեթթ Մարիա Թէրէզա վարօքու-
նուն գաթուտանը թարափընտան
վուգու պուլան իսրար իւղէրինէ
պիւր մըղտար ասաքիւրի պահրիե
իրաւիլէ մուսվէնէթ իսթիմիլտիւր:

Պունուն իւղէրինէ Եունանիւր
կէրի կիթմիլէր իսէ տէ, Տէլօն
եալը Մէհէմէտ Աի բաշա հաղ-
թթլէրիին շանթալարըն շ վէ
եօլուարըն քիսէլէրիլէ պաղը
էնալարըն պէրապէր կէօթիւր:
միւշէր տիւր, մէղթիւր վարօքա
պուլունան եօլուարըն պաղըլա-
րը եարէ պէրէ իշինտէ իսթիլէր:

Պալէտտէքի նապլ օլունան վահ-
չիճէ հալ հաղթընտա Սապահտա
օգունան բէք հաղթըլ պիւր իմա-
լըն սօն բարշալարըն ալէն նապլ
ու պէեան իտէրիլ:

«Ջէմանըմըղտա, — Հէր ֆէրտին
շախսընա աեիտ պիւր թէրպիյեթի
օլտուգլու կիպէ, — պիւր մէվէթէթ
էհալիսինն ումուսուլունտա շամիլ
պիւր թէրպիյեթի մէտէնիյեթ վէ
սիեասիյեթի վար տըր քի, մէմ-
լէթթիւն թարափըն մէտէնիյի
էքթըրեա պու թէրպիյեթին տէ-
րէճէսինէ նիսպէթլէ հիսապ իտի-
լիւր:

«Եունանլա մուհարէպէնին զու-
հուրինտէն պէրի, քէմալի թէէս-
սիւթլէ կէօրիլէն պաղը հատի-
սաթ, Եունան էհալիսինն թէր-
պիյեթի սիեասիյեթի հաղթըն-
տա էօլէ չիքթին պիւր ֆիքթի բէյ-
տա իթտի քի, Եունանլարը, հէր
չի պատապատ միւտաֆաա իթ-
մէթտէ օլան Տէլիլ—Գրօնիլ նամ
ինկիլիզ զաղթթլար պիւլէ, պու
հատիսաթ էսնապընտա, անլէրէ
միւսաիտ միւթալաւթ սէրտինէ
ճէսարէթ իտէմէտի:

«Տահա իլանը հարպտան էվվէլ
եանի թարափէյին միւնասէպա-
թը պաղը օլտուգլու պիւր գէման-
տէ, Բիրէաւա, Եունանլը բալի-
գարեալարըն, կիւեա կիւրիտի մէվ
գուֆիլար գուրթարապ զալրէթի
իլէ, իտիլիյեթ գումարանաւընա վէ
էնէպիլ չիքթթլէրինէ մէնսուպ
սէֆալին իւղէրինէ հիւնուս իտէ-
րէք, պիւր թաղըմ էֆալը ճիւնա-
եթթընաւանէնէ միւթէնասիւր օլ-
տուգլարը կէօրիլմիւշ, վէ պու
մուսվէլէ Աթինաւա մուգիւմ սիւ-
ֆէրալի էնէպիյեթին շիտտէթլի

բրօթէսթօլարընա վէպէպ օլտարապ,
հաթթա Եունան հիւքիւմէթի,
տէֆաթլա թարգիեթ իթասը, վէ
րէսմէն թէէսսիւֆ պէեանը մէն-
պուրիյեթիլտէ պուլունմուշ ի-
տի (1):

«Պիլ ախիւրէ Եունան իսկիլէլ-
րինտէն Շիրաեա ուղրաեան պիւր
ինկիլիզ վարօքու իւղէրինէ եաղ-
մալիլիք մաղսէտիլէ հիւնուս
վուգու պուլունմուշ, վէ վա-
րօքուն գաթաւընալա թալիֆէլէ-
րինին, Եունանլարը րիւնաթա
(կէրի չէթիլմէք) մէնպուր իթմէք
իշին, րէվօլվէր իսթիմալինէ մէն-
պուր օլտուգլարըն, մուլպիւրի
մալսուսուհուն իշարը իւղէրինէ
Աթանա Սապահ, պունտան իւշ
այ մուգաւտէմ, Եունանլարաւ
թէրպիյեթի սիեասիյեթ ֆըքրա-
սընտան տօլաեթ ճիտտի պիւր թէ-
էսսիւֆէ իսպար իլլէմիշ իտի,

«Պու ահվալէ կէրէք Եունան
հիւքիւմէթինէ հաթըլ իթտիլէ-
րի միւլլէմ վաղիթէլէր, վէ կէ-
րէք էվրօպանըն էֆքեարը ումու-
միյեթի իւղէրինէ մուհիպ օլ-
տուգլարը սուլի թէէսսիւր մէյ-
տանտէ իքէն, Եունանլարըն, եէ-
նիտէն Բիրէա լիմանընտա Ավսթրի-
ալա Լօյտ գումարանաւըն Մարիա
Թէրէզա վարօքու իւղէրինէ հիւ-
նուս իտիպ, պիւր թաղըմ պիւր է-
տիպանէ վէ հատտի նա շինասանէ
մուսվէլէրէ ճիւրաթ իթմէլէրի,
Եունան տալիլիտէ թէրպիյեթի
սիեասիյեթ ֆըքրաւընըն (բօլիթի-
գաւա թէրպիյեթ էքսիլիլիլին)
նէ տէրէճէլէրտէ պուլունմուշու-
նա հալրէթամիլ պիւր տէլիլ թէշ-
քիլ իլլէմիշ տիւր:

«Բիրէա լիմանը տիւնեանըն
տէօրթ թարափընտան թօլանմըշ
պիւր թաղըմ իսթիլ սաթըլ սա-
պըգալարըն մէլէրտ օլտուգլու-
տան (2) ումուս Եունան էհալիսի-
նին թէրպիյեթի սիեասիյեթին,
օրատա պուլունան խաղէլէնին
մուսվէլէրտէն մուհաթէմէ իթ-
մէք իսթմէլէր իսէք տէ, շիտիեթ
գատար պալգա ճիւլէթլէրտէ զու-
հուր իտէն պաղը հատիսաթ, վէ
էգիւմէլ պիւր աղ էվվէլ թէլաւթ-
թիւր իթտիլիլիլիլիլ Շիրա հա-
տիսէսի, սիեասի թէրպիյեթին,
մէվէթէթին պիւր թարափընտա
հէնուղ բէք տուն մէրթէպէտէ
պուլունմուշու հաղթընտա թէ-
րէտտիլտէ մահէլլ պըրապմամըշ
տըր:

«Պու ահվալէ մուգապիլ, աճա-
պա Եունան զաղթթալարընա, մու
հաղթէպէնին զուհուրի կիւնիւտէն
պու ահէ գատար, մէմալիք Օս-
մանիլէնին, հաթթա էն ուղադ
պիւր նօգթաւընտա պիւլէ, պիւր
Եունանլը հաղթընտա, հուգուգու
պէյնէլ տիւլէլ ահքեմալընա միւ-

(1) Եունան ճահիլէրի, վէ ան-
լէրտէն էօրնէք ալմաթտա օլան
պիլիմ հալ էնէլլէր պիլմէլի տիւր-
էր քի, էօլլէ աըսըլըլըլա քիւ-
լահ գաթմանըն վէ գահրամանլըք
շանը գաղանմանըն վաղթի, չօդ-
տան կէշմիշ տիւր:

(2) Նաթըլ քի պիլիլիլ իսթիլ սաթ-
սըլարտան տալիլ պիւր թաղըմը
օրատա թօլանմըշար իտիլ, վէ,
կիւեա միլլէթ վէ քիլիսէ թանըր-
լար կիպի պիւրտէ, մատուռ աշ-
մըլար իտի . . . հօշ չիմտի օ-
տա գաթանմըշ տըր եա:

նաֆի, էն ուղադ պիւր մուսվէլէ
կէօթէրէպիլիլլէր մի:

«Մուհարէպէնին շանլը նէթի-
նէսի, հիւքիւմէթի Սէնիեթի, Բի-
րէաւա վուգու պուլան հատիսէ
կիպի վէգաիեթ պիւլիլ ք պիւր
էհէմիլիյեթ վիւմէք մէնպուրիլ-
եթիլիտէն ազատէ պուլունմու-
րուեթ, գաթէն հիւնուս կէօրէն
վարօք Ավսթրիա պալարաղըն հա-
միլ պուլունմուշուտան, պու վա-
ղընըն հիսապը, Աթինաւա մու-
գիւմ Ավսթրիա—Մահարիսթան սէ-
ֆիւր թարափընտան թալէպ օլու-
նաւաղը շիւհէսիլ տիւր (1), մա-
մաֆի հատիսէնին Օսմանլըլըք ա-
լէյինէն աեիտ պուլունան գըս-
մընտան տօլաեթ, Աթինա գապի-
նէսինն պէեանը թէէսսիւֆ իտէ-
նէկի, վէ պունուն միւթէնասիւր-
լէրինն ճէգաեա շարքըլաեալա-
րտա վարէսթէլի շիւհէսի տիւր (2):

«Պաթաթ, Աթինա գապիլէսի,
նէթալիլի սիեասիյեթին էօնիւնիւ
ալմաթ իւղթէ, հէր նաթըլ թէտա-
պիլէ միւրաեաւթ իտէլ իսէ իթ-
մին, Եունանլարըն, տէվլէթլէրին
վէսաթաթլըլա իսթիտալի սուլի
իթմիշ օլտուգլարը պիւր գէմանտէ,
պէօլէ պիւր հատիսէ զուհուրիլին,
Եունան էհալիսինն ալմաթը հաղ-
թընտա, էվրօպա էֆքեարը ումու-
միյեթինէ հաթըլ իթտիլիլ գանաթ
հիշ պիւր գէման սիլիլիլ: թէպալի
իտիլիլ շէլլէրտէն ալկիլ տիւր:

«Պու հատիսէնին, Եունան գա-
պըլաւընըն իքթիտարաղըլընը
իսպաթ իթմէսի ֆիքթիտէ, պալ-
գաւա թիլքեարա շալեան տըր:
«Բիրէա լիմանընտա պէօլլէ պիւր
հատիսէ պիլիլին, իքիլին, պէ-
չինէ տէֆա զուհուր իթմէթօք,
Աթինա զաղթթալարընըն գօլթ-
սիտլարը նաղարը թէտաղթտան
կէշիլիլինէ, հէման հէր սէնէ
պէօլլէ պիւր գալ հատիսէ զուհուր
իթմիշ օլտուգլու կէօրիլիլ:

«Բիրէաւաթ խաղէլէնին ահ-
վալըն պիլմէթտէ օլան Եունան
ղապըլաւը, լիմանտա էնէպիլ սէ-
ֆալիլին էնիլիլիլիլ իշին պիւրազ
տահա տուրէնտիշանէ թէտապիւր
իթթիլաղ իթմէք լաղըմ կէլիլ ի-
տի: Ջիրա էկէր պու եօլտա վա-

(1) Նաթըլ քի սօնրատան ալընան
խապէլլէրտէն, վուգուա կէլէն
թէշէքթի վէ թահգըլաթ իւղթ-
րինէ, Եունան հիւքիւմէթի պէ-
եանը թէէսսիւֆ իտէրէք, Բիրէա-
տաթ լիման ըլլիսի իլէ բօլիս
միւտիլիլին տէրհալ աղիլին էմը
իլլէտիլիլ անլալըլըշ տըր:

(2) Եունան հիւքիւմէթի կէրչի
չիմտիլլէրտէ բէք աճընաեադ պիւր
հալտէ պուլունմադտա տըր, շիւն
քի պիւր չօդ իսթիլ սաթըլար իլէ
պիւր չօդտա միւթսիլլէրին, ա-
նարչիլթլէրին թէէսսիլլէրի թահ-
թընտա պուլունարադ նէ եաթա-
նաղըն շաղըմըլ եանիլ արսըլըլըն
էօնիւնիւ ալմաթ իլին հատտէն գի
եատէ միւշքիլաթ բէշէսինէ տիւշ-
միւշ տիւր, լաքին իլք թաթսի-
րաթտա եինէ քէնտիլիլաթ օլմուշ
տուր, շիւնքի, խէեալէրէսթլիլք
իլլէթինէ միւլպթլա պուլունարադ-
թա էվվէլիլինտէն եանըլըպ, էօլլէ
էնէլ թէտաղթտան եիւղ վիւմիլ
տիւր, վէ սէօդ աեադ թաթըլընա
տիւշմիւշ տիւր, շիմտիտէ իլին էօ-
նիւնիւ պիլթապիլ ալմաթ օլմուշ
տուր:

գաեթ թէմատի իաէր իսէ, եա
Բիրէա լիմանընտ թիւնար սէֆա-
լիլին սիլահ էնտաղ էֆրատըլա
կէօնտէրմէք, վէ եաթաթ Եունան
ղապըլաւընըն իքթիտարաղըլըն-
նա պիւնաէն, օրատա թիւնար
սէֆաեիլիլին էնիլիլիլ իշին պիւր
էնէպիլ գուլվէթի վիւնուտէ կէ-
թիլմէք գարուրի հիւքիւմէթ կի-
րէր:

ՄԷՋԻԻԻ ՄԱՐԻԱ ԹԷՐԷԶԱ ՀԱՏԻ-
ՍԷՍԻ ՀԱԳԻՆՏԱ ՄԱԼԻԻՄԱԹ

«Հէր տիւրիւ ատապը ինսա-
նիլէթ խիւաֆընտա օլմադ իւղթէ
Եունանլարըն ալիլէն Մարիա
Թէրէզա նամ Լօյտ վարօքունա
վուգու պուլան հիւնուսալը, վէ
վարօքուն մէղթիւրտէ պուլունմուշ
օլան ֆէրթաւըն քիւրամտան վէ
եալէրտէն հաղթթի Շէհրիեարի-
տէն սաատէթլու վէհպի բաշա ի-
լէ Տէլինիա էնրաֆընտան իսպար-
թա միւթէսարըլըն սապըք Մէ-
հէմէտ Ալի բաշա հաղարաթը իլէ
սաեիլ եօլուարը հաղթընտա ըէ-
վա կէօրտիլլէրի մուսվէլաթը
պարիտէնին էնվալ տիւնքի կիւն
մուլթաւաթէն տէրճ իտիլմիշ իտի:

«Ճէմիլիլիլ ըկիլիլիլ մէղթիւ-
րէնին Ավսթրիա բօլթա վարօքու-
նա տուլթու իլէ պէրապէր, հարպ
էսիլլէրինն վիւնուտիլ իտտիա
իլէ, սէրիան թէսիլ վէ իեատէն
լէրին թալէպ իթմիշ, վէ սօնրա
պունլարըն առէմի վիւնուտի (օրա-
տա էօլլէ շէլ օլմաթըլը) հաղթըն-
տա ալտըլարը թէէմիլաթը միւ-
թէադքըպ, միւշարիլլէ Մէհէմ-
մէտ Ալի բաշանըն գաթաեա չըգա-
րըլարադ, քէնտիլլէրէ թէսիլիլ էմ-
րինտէ իսրար իլլէմիլլէր իսէ տէ,
Բիրէա լիմանընտա լէնկէրէնտազ
օլան պիւր Ավսթրիա զըրչիլընտան
իւշ սանտալ իլէ իքի թօրիտօ-
նուն վիւնուտի կէօրմէլլէրիլ տա-
ղըլըլար տըր, Փաթաթ, վարօք-
տա պուլունմուշ օլան եօլուար
իլէ Եունան տէվլէթ ազաթընտան
աթուֆէթլու ֆէրիտ պէլ էֆէնտի
հաղթթլէրինն վալիլիլաթ վէ հէմ
չիլլէրիլ իքիլիլիլ իսէլէնաւ ու
հէյնան իշինտէ գալարադ, էնա-
լարընըն գըսմը ազամը սիլգաթ
ու գապ օլունմուշ տուր, վարօք-
տա օլանլարըն ճիւլմէսի ֆէրիլ-
վէհպի բաշա հաղթթլէրինն հիւս-
նի թէտապիլիլտէն միւնէթտար օլ-
տուգլարը կիպի հիւքիւմէթի Սէնիլ-
եթ թարափընտան տալիլ Ավսթրիա
գօմանտանըն մուհաթաղալի հալ
եաթ խուսուսուտա կէօթէրտիլի
իքտաւաթ թաղտիլ իտիլլէրէք,
Պապը ալիլ ճանիպի սաթիսինտէն
Ավսթրիա սէֆալէթինէ, մահգու-
ղիլիլիլ հալիլ պիւր թէղթէրի
մալսուսէ իրաւ պուլունմուշ
տուր:

Պալէտտէ զիքթի կէշէն Մարիա
Թէրէզա վարօքունտա պուլունմուշ
օլան Տէլինիա էնրաֆընտան իս-
պարթա միւթէսարըլըն սապըքը
սաատէթլու Մէհէմմէտ Ալի բաշա
հաղթթլէրի Սապահ մալպաւաթը-
նը թէրիլիլ իլէ վուգուի հալ հաղ-
թընտա շու զիքթէքի մալիլաթը
իթա իլլէմիշ տիւր:

«Վարօք սաաթ պէշտէ լիմանա
տուլթու իլէ ըրթթլընա եանալտը-
ղը սըրատա, իքի պիւնէ եաթըն բա-
լիլգաթալարը հէր թարափտան վա-
րօքա հիւնուս իլէ, գաթուտան

